

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра терапевтичної стоматології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Доктор мед. наук, проф. **БІЛЯЧКІВСЬКИЙ**

01 вересня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Основи естетичної реставрації зубів»**

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 221 «Стоматологія»

Освітньо-професійна програма: «Стоматологія»

Програма вивчення навчальної дисципліни «Основи естетичної реставрації зубів» складена на основі освітньо-професійної програми «Стоматологія» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 221 «Стоматологія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 10 від 27 червня 2024 року).

Розробники:

д.мед.н., проф. Скиба В.Я.

завуч кафедри, к.психол.н., доц. Коваль С.М.

Програму обговорено на засіданні кафедри терапевтичної стоматології, протокол № 1 від 27.08.2024 р.

Зав. кафедри:

_____ Василь СКИБА

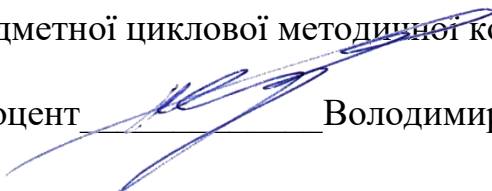
Погоджено із гарантом ОПП

_____ Анатолій ГУЛЮК

Програму ухвалено на засіданні предметної циклової методичної комісії зі стоматологічних дисциплін Протокол № 1 від 30.08.2024

Голова предметної циклової методичної комісії

к.мед.н., доцент

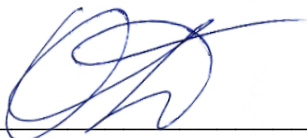

_____ Володимир КРИКЛЯС

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Терапевтичної та дитячої стоматології

Протокол № 1 від “2” вересня 2024 р.

Завідувач кафедри

_____ Оksana ДЕНЬГА

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Загальна кількість: Кредитів: 3 Годин: 90 Змістових Розділів 1	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	<i>Денна форма навчання</i>
		<i>Вибіркова дисципліна</i>
	Спеціальність 221 «Стоматологія»	<i>Рік підготовки: 3</i>
		<i>Семестри V, VI</i>
	Рівень вищої освіти другий (магістерський)	<i>Лекції (0 год.)</i>
		<i>Семінарські (30 год.)</i>
		<i>Практичні (0 год.)</i>
		<i>Лабораторні (0 год.)</i>
	<i>Самостійна робота (60 год.)</i>	
	<i>у т.ч. індивідуальні завдання (0 год.)</i>	
	<i>Форма підсумкового контролю – залік</i>	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни, компетентності, програмні результати навчання.

Метою вивчення дисципліни «Основи естетичної реставрації зубів» є набуття теоретичних, практичних знань та умінь лікаря-стоматолога у галузі «Терапевтична стоматологія», що проявляються у здатності діагностувати, лікувати та проводити профілактику основних стоматологічних захворювань, формування клінічного мислення та набуття професійних компетентностей, підготовка лікаря-стоматолога, здатного діагностувати і лікувати захворювання зубів, надавати спеціалізовану медичну допомогу хворим на високому професійному рівні з використанням сучасних технологій, інструментів, матеріалів.

Завданнями вивчення дисципліни «Основи естетичної реставрації зубів» є: засвоєння здобувачами основних теоретичних знань та практичних вмінь по лікуванню зубів – препарування та пломбування каріозних порожнин I-V класів за Блеком, атипичних каріозних порожнин, депульпованих зубів, травматичних уражень твердих тканин зубів сучасними пломбувальними матеріалами, оволодіння технологіями реставрації зубів, відновлення анатомічної цілісності та функцій зубощелепного апарату, проведення первинної та вторинної профілактики найбільш поширених захворювань у клініці терапевтичної стоматології.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами «Стандарту вищої освіти України» дисципліна «Основи естетичної реставрації зубів» забезпечує набуття здобувачами наступних **компетентностей**:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі і проблеми в галузі охорони здоров'я/ за спеціальністю «Стоматологія», у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.

ЗК 7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації..

ЗК 9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

СК 2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.

СК 3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.

СК 4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

СК 5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

СК 8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.

СК 14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 20. Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності

ПРН 21. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 6).

ПРН 22. Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 7).

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

- Показання та протипоказання до прямої реставрації. Етапи проведення прямої реставрації.

- Необхідний інструментарій для препарування твердих тканин зуба і проведення реставрації.
 - Особливості обстеження пацієнта на етапі планування прямої реставрації зуба.
 - Аналіз естетики обличчя та вихідної клінічної ситуації при плануванні реставрації зуба.
 - Поняття кольору зуба. Принципи та способи підбору кольору реставрації. Відтворення натурального кольору зуба.
 - Планування виконання прямої реставрації зуба.
 - Професійна гігієна рота як обов'язкова складова при проведенні прямої реставрації зубів.
 - Анатомічні особливості різних груп зубів.
 - Етапи проведення реставрації біламінарною технікою.
 - Особливості біоміметичної концепції.
 - Реставрація зуба стратифікаційною технікою.
 - Медикаментозна обробка каріозної порожнини після препарування зуба на етапі прямої реставрації.
 - Класифікація пломбувальних матеріалів, що використовуються для прямої реставрації зуба. Переваги та недоліки.
 - Адгезія. Поняття. Класифікація і характеристика адгезивних систем.
 - Фінішна обробка зуба при виконанні прямої реставрації.
 - Критерії якості прямої реставрації зуба.
- Здобувач повинен вміти:**
- поставити діагноз та провести терапію патології твердих тканин зубів з використанням основних методик реставрації.
 - Провести обстеження стоматологічного хворого, скласти план лікування та фото протокол.
 - Визначити групову приналежність зубів за морфологічними ознаками.
 - Відновити анатомічну форму коронок зубів із пластиліну.
 - Провести препарування під пряму композитну реставрацію.
 - Провести ізоляцію робочого поля із застосуванням кофердаму при різних клінічних ситуаціях.
 - Визначити колір зуба (зубів).
 - Провести реставрацію депульпованого зуба із застосуванням фотокомпозиту без штифтовим методом.
 - Провести фінішну обробку прямої реставрації.
 - Провести оцінку якості реставрації.

3. Зміст навчальної дисципліни:

«Основи естетичної реставрації зубів»:

Тема 1. Поняття естетики та естетичної реставрації зубів. Показання та протипоказання до прямої та непрямой реставрації зубів. Основи естетичного аналізу обличчя, посмішки, форми коронок зубів.

Тема 2. Мікрорельєф зубів. Естетичні властивості зуба. Оптичні властивості емалі та дентину. Особливості визначення кольору зубів в кабінеті стоматолога. Побудова плану лікування. Фотопротокол. DSD – цифровий дизайн посмішки.

Діагностика.

Тема 3. Підготовка пацієнта до проведення запланованих стоматологічних втручань. Ізоляція при проведенні реставрації фронтальної та бокової груп зубів. Використання системи кофердам. Типи кламерів.

Тема 4. Сучасні методи обробки твердих тканин зубів. Переваги та недоліки.

Тема 5. Адгезія. Поняття. Класифікація і характеристика адгезивних систем. Вибір та особливості використання адгезивних систем різних поколінь в залежності від клінічної ситуації

Тема 6. Відновлення контактного пункту фронтальних та бокових зубів. Реставрація депульпованих зубів. Естетичні штифтові конструкції.

Тема 7. Фінішна обробка реставрації. Контурування, шліфування та полірування. Інструментарій. Алгоритм проведення.

Тема 8. Сучасні реставраційні техніки: біоміметична, біламінарна та стратифікаційна. Переваги та недоліки. Техніка проведення прямої реставрації різних груп зубів.

4. Структура навчальної дисципліни:

Назви тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	СРЗ
Тема 1. Поняття естетики та естетичної реставрації зубів. Показання та протипоказання до прямої та непрямой реставрації зубів. Основи естетичного аналізу обличчя, посмішки, форми коронок зубів.	8		2			6
Тема 2. Мікрорельєф зубів. Естетичні властивості зуба. Оптичні властивості емалі та дентину. Особливості визначення кольору зубів в кабінеті стоматолога. Побудова плану лікування. Фотопротокол. DSD – цифровий дизайн посмішки. Діагностика.	12		4			8
Тема 3. Підготовка пацієнта до проведення запланованих стоматологічних втручань. Ізоляція при проведенні реставрації фронтальної та бокової груп зубів. Використання системи кофердам. Типи кламерів.	14		6			8
Тема 4. Сучасні методи обробки твердих тканин зубів. Переваги та недоліки.	8		2			6
Тема 5. Адгезія. Поняття. Класифікація і характеристика адгезивних систем. Вибір та особливості використання адгезивних систем різних поколінь в залежності від	12		4			8

клінічної ситуації					
Тема 6. Відновлення контактного пункту фронтальних та бокових зубів. Реставрація депульпованих зубів. Естетичні штифтові конструкції.	10		2		8
Тема 7. Фінішна обробка реставрації. Контурування, шліфування та полірування. Інструментарій. Алгоритм проведення.	12		4		8
Тема 8. Сучасні реставраційні техніки: біоміметична, біламінарна та стратифікаційна. Переваги та недоліки. Техніка проведення прямої реставрації різних груп зубів.	14		6		8
Разом	90		30		60

5. Темы лекційних / семінарських / практичних / лабораторних занять

5.1. Темы лекційних занять

Лекційні заняття не передбачені.

5.2. Темы практичних занять

Практичні заняття не передбачені

5.3. Тематичний план семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Поняття естетики та естетичної реставрації зубів. Показання та протипоказання до прямої та непрямой реставрації зубів. Основи естетичного аналізу обличчя, посмішки, форми коронок зубів.	2
2	Тема 2. Мікрорельєф зубів. Естетичні властивості зуба. Оптичні властивості емалі та дентину. Особливості визначення кольору зубів в кабінеті стоматолога. Побудова плану лікування. Фотопротокол. DSD – цифровий дизайн посмішки. Діагностика.	4
3	Тема 3. Підготовка пацієнта до проведення запланованих стоматологічних втручань. Ізоляція при проведенні реставрації фронтальної та бокової груп зубів. Використання системи кофердам. Типи кламерів.	6
4	Тема 4. Сучасні методи обробки твердих тканин зубів. Переваги та недоліки.	2
5	Тема 5. Адгезія. Поняття. Класифікація і характеристика адгезивних систем. Вибір та особливості використання адгезивних систем різних поколінь в залежності від клінічної ситуації	4
6	Тема 6. Відновлення контактного пункту фронтальних та бокових зубів. Реставрація депульпованих зубів. Естетичні штифтові конструкції.	2
7	Тема 7. Фінішна обробка реставрації. Контурування, шліфування та полірування. Інструментарій. Алгоритм проведення.	4
8	Тема 8. Сучасні реставраційні техніки: біоміметична, біламінарна та стратифікаційна. Переваги та недоліки. Техніка проведення прямої реставрації різних груп зубів.	6
	Разом	30

5.4. Темы лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Поняття естетики та естетичної реставрації зубів. Показання та протипоказання до прямої та непрямой реставрації зубів. Основи естетичного аналізу обличчя, посмішки, форми коронок зубів.	6
2.	Тема 2. Мікрорельєф зубів. Естетичні властивості зуба. Оптичні властивості емалі та дентину. Особливості визначення кольору зубів в кабінеті стоматолога. Побудова плану лікування. Фотопротокол. DSD – цифровий дизайн посмішки. Діагностика.	8
3.	Тема 3. Підготовка пацієнта до проведення запланованих стоматологічних втручань. Ізоляція при проведенні реставрації фронтальної та бокової груп зубів. Використання системи кофердам. Типи кламерів.	8
4.	Тема 4. Сучасні методи обробки твердих тканин зубів. Переваги та недоліки.	6
5.	Тема 5. Адгезія. Поняття. Класифікація і характеристика адгезивних систем. Вибір та особливості використання адгезивних систем різних поколінь в залежності від клінічної ситуації	8
6.	Тема 6. Відновлення контактного пункту фронтальних та бокових зубів. Реставрація депульпованих зубів. Естетичні штифтові конструкції.	8
7.	Тема 7. Фінішна обробка реставрації. Контуровання, шліфування та полірування. Інструментарій. Алгоритм проведення.	8
8.	Тема 8. Сучасні реставраційні техніки: біоміметична, біламінарна та стратифікаційна. Переваги та недоліки. Техніка проведення прямої реставрації різних груп зубів.	8
Разом		60

7. Методи навчання

Викладання вибіркової навчальної дисципліни «Основи естетичної реставрації зубів» на семінарських заняттях забезпечується методичними розробками для кожного семінарського заняття, наочними засобами навчання для кожного заняття (презентації, відеолекції), інформаційним ресурсом кафедри, структурованими алгоритмами контролю вмінь.

Самостійна робота при вивченні вибіркової навчальної дисципліни забезпечується методичними розробками з самостійної роботи, наочними засобами навчання (відеолекції, презентації), інформаційним ресурсом кафедри, тематикою самостійних робіт, структурованими алгоритмами контролю вмінь.

Підсумковий контроль не проводиться, вивчення дисципліни завершується заліком на останньому семінарському занятті.

8. Форми контролю та методи оцінювання

(у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль:

1. Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:

методи: опитування, вирішення ситуаційної клінічної задачі;

максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

2. Оцінка практичних навичок та маніпуляцій з теми заняття:

методи: оцінювання правильності виконання практичних навичок, рольова гра.

максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

Оцінка за одне практичне заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину (5, 4, 3, 2), яка округлюється за методом статистики.

Критерії поточного оцінювання на семінарському занятті

Оцінка	Структура оцінки поточної навчальної діяльності одного семінарського заняття
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в рольовій грі, впевнено демонструє практичні навички під час виконання лікарських маніпуляцій на фантомі, інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в рольовій грі, демонструє практичні навички під час виконання лікарських маніпуляцій на фантомі, інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в рольовій грі, демонструє практичні навички під час виконання лікарських маніпуляцій на фантомі, інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в рольовій грі, не демонструє практичні навички під час виконання лікарських маніпуляцій на фантомі, інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень.

Підсумковий контроль: залік.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав та захистив індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Залік здійснюється: на останньому занятті до початку екзаменаційної сесії - при стрічковій системі навчання, на останньому занятті – при цикловій системі навчання. Оцінка за залік є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибальною шкалою і має величину, яка округлюється за методом статистики з двома десятковими знаками після коми.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Отриманий середній бал за навчальну дисципліну для здобувачів, які успішно опанували робочу програму навчальної дисципліни, конвертується з традиційної чотирибальної шкали у бали за 200-бальною шкалою, як наведено у таблиці:

Таблиця конвертації традиційної оцінки у багатобальну шкалу

Традиційна чотирибальна шкала	Багатобальна 200-бальна шкала
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння освітньої компоненти. Конвертація традиційної оцінки (середній бал за навчальну дисципліну) в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету.

Відповідно до отриманих балів за 200-бальною шкалою, досягнення здобувачів оцінюються за рейтинговою шкалою ECTS. Подальше ранжування за рейтинговою шкалою ECTS дозволяє оцінити досягнення здобувачів з освітньої компоненти, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів.

Шкала ECTS є відносно-порівняльною рейтинговою, яка встановлює належність здобувача до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність). Оцінка «А» за шкалою ECTS не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «В» – оцінці «добре» тощо. При конвертації з багатобальної шкали межі оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» за шкалою ECTS не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою. Здобувачі, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку здобувачів, що ранжуються. Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Оцінка «F» виставляється здобувачам, які відвідали усі заняття з дисципліни, але не набрали середнього балу (3,00) за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю.

Здобувачі, які навчаються на одному курсі (однієї спеціальності), на підставі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Конвертація традиційної оцінки з дисципліни та суми балів за шкалою ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів
B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів

D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

10. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма з дисципліни «Основи естетичної реставрації зубів».
2. Методичні розробки для здобувачів для семінарських занять.
3. Питання та завдання для поточного контролю знань і вмінь здобувачів.
4. Підручники та навчальні посібники.
5. Наукові роботи професорсько-викладацького складу кафедри та інших дослідників з проблем філософії та методології науки.
6. Збірник тестових завдань, електронний банк тестових завдань, ситуаційні завдання у складі методичних розробок для семінарських занять.

11. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Поняття естетики та естетичної реставрації зубів.
2. Показання та протипоказання до прямої та непрямой реставрації зубів.
3. Основи естетичного аналізу обличчя, посмішки, форми коронок зубів.
4. Мікрорельєф зубів. Естетичні властивості зуба.
5. Оптичні властивості емалі та дентину.
6. Особливості визначення кольору зубів в кабінеті стоматолога. Побудова плану лікування.
7. Фотопротокол. DSD – цифровий дизайн посмішки. Діагностика.
8. Підготовка пацієнта до проведення запланованих стоматологічних втручань.
9. Ізоляція при проведенні реставрації фронтальної та бокової груп зубів. Використання системи кофердам. Типи кламерів.
10. Сучасні методи обробки твердих тканин зубів. Переваги та недоліки.
11. Адгезія. Поняття. Класифікація і характеристика адгезивних систем.
12. Вибір та особливості використання адгезивних систем різних поколінь в залежності від клінічної ситуації.
13. Відновлення контактного пункту фронтальних та бокових зубів.
14. Особливості реставрації депульпованих зубів.
15. Естетичні штифтові конструкції.
16. Фінішна обробка реставрації. Інструментарій, етапи.
17. Контурування, шліфування та полірування. Інструментарій. Алгоритм проведення.
18. Сучасні реставраційні техніки: біоміметична. Переваги та недоліки.
19. Сучасні реставраційні техніки: біламінарна. Переваги та недоліки.
20. Сучасні реставраційні техніки стратифікаційна. Переваги та недоліки.
21. Техніка проведення прямої реставрації фронтальних зубів.
22. Техніка проведення прямої реставрації зубів бокової групи.
23. Відновлення коронки зубів бокової групи за допомогою анкерних щтифтів.
24. Відновлення коронки зубів бокової групи за допомогою скловолоконних щтифтів.
25. Ізоляція при проведенні реставрації фронтальної та бокової груп зубів.

«Рідкий кофердам», інші типи ізоляції.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Матеріалознавство в стоматології: навчальний посібник/[Король Д.М., Король М.Д, Оджубейська О.Д. та ін.] за заг. ред. Короля Д.М. – Вінниця: Нова книга – 2019. – 400 с: іл.
2. Естетичні акценти стоматології: посібник/М.Я. Нідзельський, Є.Г., Шиян, Г.М. Давиденко. – Вінниця : Нова книга, 2016.-208с.: іл
3. Біденко Н.В., Борисенко А.В., Васильчук О.В. та ін.. Алгоритми виконання стоматологічних і медичних маніпуляцій для підготовки до Державної атестації студентів 5 курсу за спеціальністю «Стоматологія». – Київ: Книга-плюс, 2017. – 408 с.
4. Данилевський М.Ф., Борисенко А.В., Сідельникова Л.Ф., Несин О.Ф., Дікова І.Г. Терапевтична стоматологія. Пропедевтика терапевтичної стоматології. Т.1. – 3-є вид. — Київ: Медицина, 2017. — 360 с.
5. Operative Dentistry: in 2 volumes. – Volume 1: Endodontics = Оперативна стоматологія: в 2 томах. – Том 1: Ендодонтія: підручник / за ред. А.В. Борисенка – Київ: Медицина, 2016. – 384 с.

Додаткова:

1. Borysenko A.V. Dental caries. Pulpitis. Apical periodontitis. Oral sepsis: a textbook/ A.V. Borysenko, M.Yu. Antonenko, Yu.G. Romanova, S.A. Shnyder [et al.]; ed. By A.V. Borysenko. – Odessa: Astro, 2015. – 314 p.
2. Шмідзер Й. Естетична стоматологія Кольоровий атлас .-ГалДент, 2005.- 312с., 952: іл.
3. Композиційні пломбувальні та облицювальні матеріали: навчальний посібник (ВНЗ IV ур. а.) / А. В. Борисенко, В. П. Неспрядько, Д. А. Борисенко.- К.: Медицина.-2015. - 300 с.
4. Інформаційно - освітнє середовище info.onmedu.edu.ua

13. Інформаційні ресурси

1. <http://www.dentart.org/izbrannoe.php>
2. <http://disamed.net/anatomiya-zubov.html>

<http://info.odmu.edu.ua/>

- Електронний каталог бібліотеки.
- Інформаційно-довідникові джерела: енциклопедії, довідники, словники
- Навчальні електронні видання і ресурси: посібники, що містять систематизований матеріал в рамках програми навчальної дисципліни.